

**Program profilaktyki Szkoły Podstawowej im. Jana
Pawła II w Lubieni
na rok szkolny 2015/2016**

1. Wstęp

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lubieni jest nieodłącznym elementem statutu Szkoły i wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne. Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność Szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania. Realizacja programu profilaktyki jest przewidziana na trzy lata, począwszy od roku szkolnego 2015/2016 .

2. Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz.1356, z 2013r. poz. 1563 oraz z 2014 r. poz. 822
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124)
- ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)

3. Założenia programu:

- 1) główne założenia programu koncentrują się wokół przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- 2) zadaniem Szkoły jest wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- 3) profilaktyka zachowań, stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy oraz w ramach odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, w tym w formie przedstawień i scenek z zakresu profilaktyki zachowań,
- 4) profilaktyka w Szkole w roku 2015/2016 będzie opierała się na następujących działaniach:

- a) wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym także z uczniem zdolnym,
  - b) wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych - koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i wychowawcze, w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów,
  - c) wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
  - d) stwarzanie uczniom warunków do rozwijania własnych zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu uczniów zajęciami pozalekcyjnymi,
  - e) wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.
- 5) Szkoła będzie kontynuowała współpracę z następującymi instytucjami:
- a) placówki kulturalno-oświatowe (ośrodek kultury, biblioteka publiczna, kino, teatr, muzea i inne):
    - uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym,
    - udział w spotkaniach poświęconych problemom zdrowotnym,
    - udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe,
  - b) placówki oświatowo-opiekuńcze (poradnia psychologiczno-pedagogiczna, poradnia uzależnień):
    - pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
    - pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych,
    - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
    - udział w spotkaniach organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;
  - c) wymiar sprawiedliwości (sąd, kuratorzy, policja):
    - współpraca z kuratorem, sadem rodzinnym,
    - udział w zajęciach prowadzonych przez policjantów na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.

4. Cele programu:

- 1) dbałość o zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki,
- 2) systematyczne diagnozowanie zachowań uczniów, w szczególności zachowań ryzykownych,
- 3) wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, dostarczanie przykładów właściwych postaw,
- 4) zwracanie uwagi na kulturalne zachowania,
- 5) zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień,
- 6) zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, przestrzeganie przed cyberprzemocą,

- 7) promowanie zdrowego trybu życia,
- 8) promowanie zdrowej żywności,
- 9) utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój, podnoszenie samooceny uczniów;
- 10) zwiększenie zaangażowania uczniów w naukę oraz życie społeczne,
- 11) zapobieganie dyskryminacji w szkole (w tym dyskryminacji ze względu na biedę).

5. Cele szczegółowe:

- 1) wypracowanie szkolnego kodeksu dobrego wychowania,
- 2) poznawanie zasad savoir-vivre'u w praktyce,
- 3) systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów,
- 4) promowanie szacunku do języka ojczystego,
- 5) przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
- 6) realizacja zajęć poświęconych szkodliwości używek,
- 7) zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie, przeprowadzenie diagnozy potrzeb,
- 8) przeprowadzenie zajęć dotyczących cyberprzemocy, szkodliwości nadmiernego spędzania czasu przy komputerze,
- 9) kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych,
- 10) doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- 11) budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
- 12) zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
- 13) rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, rozładowania negatywnych emocji,
- 14) kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- 15) wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów, przeprowadzenie pogadanek, szkoleń, warsztatów, w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci i młodzieży.

6. Metody i formy pracy:

- 1) metody aktywizujące: rybi szkielet, mapa mentalna, scenki dramatowe, debaty, dyskusje, panele dyskusyjne, wykorzystanie literatury, filmów i spektakli profilaktycznych, plakaty, gry dydaktyczne, symulacje,
- 2) praca w grupach, zespołach, parach, praca indywidualna, apele,
- 3) wycieczki i wyjazdy tematyczne,
- 4) prezentacje multimedialne.

7. Reakcja Szkoły na zjawiska zagrażające bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, sytuacje interwencyjne:

- 1) interwencja w środowisku domowym ucznia prowadzona przez upoważnione osoby lub instytucje (policja, sąd rodzinny, kuratorzy),
- 2) interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- 3) interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
- 4) pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- 5) terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę).

8. Osoby odpowiedzialne za realizację:

- Dyrektor Szkoły
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- rodzice

9. Ewaluacja programu:

- ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów Szkoły.

10. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole,
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- empatia, tolerancja
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne; podnoszenie samooceny uczniów
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera i Internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w Szkole.

11. Harmonogram zadań:

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
1.	Opracowanie kodeksu dobrego wychowania	Zachęcenie klas do wykonania kodeksu dobrego wychowania, ustalanie zasad w zespołach klasowych	Październik- listopad	wychowawcy
2.	Akcja „Każdy może być damą i džentelmenem	Przeprowadzenie akcji profilaktycznej propagującej zasady savoir-vivre'u	Kwiecień	bibliotekarz, wychowawcy

3.	Tydzień kultury językowej - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	Promowanie poprawnej polszczyzny poprzez zajęcia w klasach, prace uczniów	Luty	Wychowawcy
4.	Szkodliwość zachowań ryzykownych, w tym wszelkich przejawów przemocy i agresji	Zapoznanie uczniów i rodziców z procedurami bezpieczeństwa Cykl zajęć wychowawczych z wykorzystaniem szkolnej filmoteki, prezentacji multimedialnych, w oparciu o spektakl profilaktyczny, zorganizowanie happeningu przeciw przejawom agresji	Wrzesień II semestr	Wychowawcy Wychowawcy, Policjant
5.	Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających uczniowskie pasje i zainteresowania, zgodnie z przeprowadzoną wcześniej wśród uczniów i ich rodziców diagnozą potrzeb, zorganizowanie zajęć wyrównawczych i specjalistycznych	Maj- czerwiec - diagnoza, wrzesień- czerwiec - realizacja zajęć	Wszyscy nauczyciele
6.	Niebezpieczeństwo cyberprzemocy, gier komputerowych	Przeprowadzenia zajęć w formie szkolenia dla uczniów i rodziców	Marzec- kwiecień	Nauczyciel zajęć komputerowych, wychowawcy

7.	Postawy tolerancji, demokracji, utrwalanie zasad moralnych i wartości, zapobieganie dyskryminacji ze względu na biedę	Realizacja zajęć wychowawczych z zastosowaniem metod aktywizujących, szkolnej filмотeki i prezentacji multimedialnych Działania z okazji Światowego Dnia Tolerancji i Życzliwości-ankieta, wystawa plakatów, wybór najbardziej życzliwego ucznia Zorganizowanie akcji dla dzieci z domu dziecka.	W ciągu roku Szkolnego Listopad Grudzień/Czerwiec	Wychowawcy Samorząd Uczniowski Samorząd Uczniowski
8.	Treningi interpersonalne	Przeprowadzenie elementów treningu interpersonalnego w oddziałach klasowych w celu poprawy komunikacji między uczniami, opracowanie zasad kulturalnego porozumiewania się i szacunku dla rozmówcy	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
9.	Radzenie sobie ze stresem	Przeprowadzenie zajęć wychowawczych, odgrywanie ról i scenek pomagających zrozumieć, jak radzić sobie ze stresem	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
10.	Wiara we własne możliwości, wzrost samooceny, unikanie kompleksów	Udział uczniów w zajęciach pozwalających określić mocne i słabe strony uczniów, testy socjometryczne, zajęcia wzmacniające pewność siebie	W ciągu roku szkolnego	wychowawcy
11.	Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych	Przeprowadzenie ćwiczeń symulujących zachowania w sytuacjach konfliktowych, problemowych, przykłady radzenia sobie w sytuacji konfliktu	W ciągu roku szkolnego	Wychowawcy
12.	Zasady zdrowego trybu życia	Zajęcia dotyczące zasad zdrowego trybu życia -ruch, higiena osobista, wizyty u lekarza, dbałość o zdrowie, właściwe odżywianie	W ciągu roku	Opiekunowie Świetlicy szkolnej wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego

13.	Jak być asertywnym, a jak empatycznym?	Przeprowadzenie zajęć wychowawczych uświadamiających uczniom istotę asertywności i właściwego jej rozumienia. Przykłady zachowań empatycznych	W ciągu roku	Wychowawcy
14.	„W zgodzie z naturą”	Realizacja zadań ekologicznych, promujących szacunek do przyrody, dbałość o środowisko naturalne	Kwiecień-maj	Nauczyciele przyrody, plastyki, muzyki, poloniści, wychowawcy klas
15.	Profilaktyka uzależnień	Przeprowadzenie cyklu zajęć uświadamiających uczniom niebezpieczeństwo zażywania narkotyków, dopalaczy, zagrożenia wynikające ze spożywania alkoholu i palenia tytoniu. Spektakle profilaktyczne	W ciągu roku Wg harmonogramu	Wychowawcy osoby organizujące spektakl
16.	Spotkania profilaktyczne z rodzicami	Przeprowadzenie ankiety diagnozującej, warsztatów, pogadań, szkoleń dotyczących zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, a także konsekwencji tych zachowań	Dwa razy w roku	Specjalista ds. prewencji lub policjant, wychowawcy,

PROGRAM MA CHARAKTER OTWARTY I DOPUSZCZA SIĘ W NIM PEWNE

UAKTUALNIENIA